

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 137

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης
Κατάθεσης Εγγράφων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κρίτωνα Αρσένη
2. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2311/91/14.1.2022 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Κίνδυνος για τα αρχαία μνημεία από την εμπορική χρήση του χώρου εγκαταστάσεων κρουαζιέρας Ε12 στην Πειραιϊκή»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2311/91/14.1.2022 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων του Βουλευτή κ. Κρίτωνα Αρσένη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Διευκρινίζεται, καταρχάς ότι όσον αφορά στην προστασία και ανάδειξη του Κονώνειου Τείχους και του “Ταφικού Μνημείου του Θεμιστοκλή” εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στις με αρ. ΥΠΠΟΑ/325295/29.7.2021, ΥΠΠΟΑ/370173/24-8-2021 και ΥΠΠΟΑ/591921/28.12.2021 απαντήσεις σε σχετικές Ερωτήσεις του κ. Βουλευτή (αρ. πρωτ. 7867/655/8.7.2021, 8401/680/2.8.2021 ΑΚΕ και 1692/62/4.12.2021 Ερωτήσεις).

Επισημαίνεται, εκ νέου, ότι η προστασία του συνόλου των αρχαιοτήτων που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή εξασφαλίζεται από την εφαρμογή των όρων που έχουν τεθεί στις σχετικές Αποφάσεις του ΥΠΠΟΑ και τη συνεχή εποπτεία των εκτελούμενων εργασιών από τις συναρμόδιες Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων και Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων. Ειδικότερα, και ως προς αναφερόμενα για την περιοχή του Κεντρικού Λιμένα μπροστά από την πύλη Ε12, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Η περιοχή του Κεντρικού Λιμένα έμπροσθεν της Πύλης Ε12 βρίσκεται εντός της κηρυγμένης και οριοθετημένης ως αρχαιολογικού χώρου περιοχής του Δήμου Πειραιά και της περιοχής “Καστράκι” στη Δ.Ε. Δραπετσώνας του Δήμου Κερατσινίου (ΦΕΚ 217/Δ/10.5.2019, διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ 367/Δ/28.6.2019) και σε άμεση γειτνίαση και αορτή επαφή με το τμήμα του Οχυρωματικού Περιβόλου (Κονώνειο Τείχος), το οποίο διατηρείται ορατό εντός της χερσαίας λιμενικής ζώνης. Ανατολικά της Πύλης Ε12, βρίσκεται το κυνηγετικό περίπτερο, γνωστό ως «Παλατάκι», που έχει χαρακτηριστεί ως νεώτερο μνημείο (Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΙΝΕΣΑΚ/99496/14642/990/11.9.2013, ΦΕΚ ΑΑΠ’ 350).

Σύμφωνα με το «Αρχικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και τη Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan) ΣΤΑΔΙΟ Α΄ και ΣΤΑΔΙΟ Β΄ του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/53958/36754/996/412/24.5.2019 Υ.Α., ΑΔΑ: 789Φ4653Π4-81Η) και την «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης (MASTERPLAN) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς» (αρ.

253649/14.9.2021 Απόφαση της ΓΔΑΠΚ και της ΓΔΑΜΤΕ, ΑΔΑ: 6ΧΜΔ4653Π4-Ζ1Ν) επιτρέπονται δραστηριότητες σχετικές με τον λιμενισμό και την εξυπηρέτηση πλοίων, καθώς και τον τουρισμό και την αναψυχή. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανωτέρω ΣΜΠΕ, η οποία εγκρίθηκε υπό όρους κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, η εν θέματι περιοχή ταυτίζεται με την υποζώνη Α (Περιοχή Κρουαζιέρας Κεντρικού Λιμένα) του Τομέα Ι (Ζώνη Επιβατικού Λιμένα), όπου αναπτύσσονται δραστηριότητες σχετικές με τον λιμενισμό και την εξυπηρέτηση πλοίων/ τον τουρισμό- αναψυχή. Οι κύριες χρήσεις είναι οι ακόλουθες: 1. Λιμενικής ζώνης τουριστικής-επιβατικής δραστηριότητας, 2. Τερματικού σταθμού εξυπηρέτησης επιβατών, 3. Τουρισμού-αναψυχής, πολιτιστικές χρήσεις και 4. Συμπληρωματικές χρήσεις, που σχετίζονται με τις ανάγκες λειτουργίας του λιμένα.

Ως προς το ερώτημα σχετικά με την προσωρινή στάθμευση οχημάτων στην ως άνω περιοχή το τελευταίο διάστημα, σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων και την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων, δεν έχει δοθεί σχετική έγκριση από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟΑ. Ως εκ τούτου, οι ως άνω αρμόδιες υπηρεσίες προχώρησαν σε άμεσες από την πλευρά τους ενέργειες, ενημερώνοντας παράλληλα τον ΟΛΠ για τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί με την υποβολή σχετικού αιτήματος, προκειμένου αυτό να εξεταστεί σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του Ν. 4858/2021 για την κατά νόμον γνωμοδότηση (υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/623874/23.12.2021 και ΥΠΠΟΑ/ 632885/14.1.2022 έγγραφο της ΕΦΑΠΝ και υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/38594/1-2-2022 έγγραφο της ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ).

Ως προς το ερώτημα αναφορικά με το προβλεπόμενο έργο της ανάδειξης του Κονώνειου Τείχους και του "Ταφικού μνημείου του Θεμιστοκλή", καθώς και τα θέματα της προσβασιμότητας στα αρχαία μνημεία της περιοχής και της σύνδεσής τους με τον αστικό ιστό και της γραμμής ΙΣΡΣ, αυτά απαντήθηκαν διεξοδικά στην με αρ. ΥΠΠΟΑ/591921/28.12.2021 απάντηση στην με αρ. 1692/62/4.12.2021 Ερώτηση του κ. Βουλευτή: *"... στην πρόσφατη Απόφαση έγκρισης της ΣΜΠΕ επαναλαμβάνονται οι όροι που έχουν τεθεί για τον σχεδιασμό και την εκπόνηση της σχετικής μελέτης, οι οποίοι εξασφαλίζουν την προστασία του Κονώνειου Τείχους στην περιοχή ..."*. Είναι σαφές ότι, τα ανωτέρω αποτελούν αντικείμενο των σχετικών μελετών ανάδειξης και προστασίας τους, που προβλέπεται να εκπονηθούν σύμφωνα με τους όρους που τέθηκαν από τα Συμβούλια του ΥΠΠΟΑ στην έγκριση της αναφερόμενης ανωτέρω ΣΜΠΕ «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης (MASTERPLAN) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς». Οι μελέτες, που αναμένεται να υποβληθούν από τον ΟΛΠ στις συναρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, θα εξεταστούν από τα αρμόδια Όργανά του, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, όπου οι υπηρεσίες δύνανται να θέσουν τους όρους που κρίνουν ότι απαιτούνται περαιτέρω για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων της περιοχής.

Σχετικά με το ερώτημα αρ. 5, διευκρινίζεται ότι η αναφορά του κ. Βουλευτή, στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (back end) του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου και την εγγραφή των μνημείων της περιοχής σε αυτό είναι μάλλον ατυχής, δεδομένου ότι αυτό δεν είναι προσβάσιμο από τους ιδιώτες, και ούτε προορίζεται να είναι στο μέλλον, καθώς αποτελεί εργαλείο με εμπιστευτικό/ευαίσθητο χαρακτήρα, προς χρήση των μελών της αρχαιολογικής υπηρεσίας. Όπως είναι γνωστό, η Πύλη του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου, στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι πολίτες, αποτελεί μια πρωτοποριακή υπηρεσία που παρέχει το ΥΠΠΟΑ προς τους πολίτες και τους επενδυτές και αποσκοπεί σε μια πρώτη ενημέρωσή τους για τις περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά η Πύλη του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου, στο παρόν στάδιο λειτουργίας της, τα δημόσια έγγραφα, τα οποία εκδίδονται από τις αρμόδιες για την προστασία του Μνημείου/Χώρου Υπηρεσίες και, ως γνωστόν, είναι και τα μόνα που έχουν ισχύ. Άλλωστε, όπως σημειώνεται και στον ιστότοπο: *«Οι εγγραφές μπορεί να εμπλουτίζονται ή και να τροποποιούνται με νέα στοιχεία από το Αρχείο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, αλλά και ανάλογα με τις κηρύξεις, οριοθετήσεις, αναοριοθετήσεις που πραγματοποιούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού»* (<https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/el/content/periethomeno-tis-pylis>). Επιπλέον, τα δημοσιευμένα στην Πύλη στοιχεία, στην οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι πολίτες, δεν εξαντλούν το περιεχόμενο του Ολοκληρωμένου

Πληροφοριακού Συστήματος (back end), στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνον οι Υπηρεσίες του Υπουργείου.

Το Κονώνειο τείχος περιλαμβάνεται σαφώς στον αρχαιολογικό χώρο «Καστράκι Δραπετσώνας (Ηετιώνεια Πύλη), Πειραιάς», η έκταση του οποίου είναι διαγραμματισμένη στην Πύλη του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου (<https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/el/search-data-map/?type=Space&id=173643>). Το λεγόμενο «ταφικό μνημείο του Θεμιστοκλή» δεν έχει ακόμη περιληφθεί στην Πύλη του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου, δεδομένου ότι σε ό,τι αφορά μεμονωμένα μνημεία που προστατεύονται αυτοδικαίως σύμφωνα με το Ν. 4858/2021, το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο εξακολουθεί να εμπλουτίζεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες Κεντρικές, Περιφερικές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ. Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου, στην καρτέλα Μνημείο-Σημειακό για το Κονώνειο Τείχος, το αρχαίο μνημείο αναφέρεται σημειακά επί της οδού Ακτής Θεμιστοκλέους. Στην καρτέλα Αρχαιολογικός Χώρος- Πολυγωνικό, στην επιλογή «εμφάνιση κορυφών στον χάρτη» εμφανίζονται οι κορυφές καθ' όλο το μήκος του μνημείου και εντός της χερσαίας λιμενικής ζώνης.

Αναφορικά με το Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων επισυνάπτονται τα ακόλουθα:

1. Οι υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/610728/16.12.2021, ΥΠΠΟΑ 623562/23.12.2021 και ΥΠΠΟΑ/14464/13.12.2022 αναφορές αυτοψίας επιβλέποντα αρχαιολόγου της ΕΦΑ Πειραιώς και Νήσων.

2. Τρεις ψηφιακοί δίσκοι που περιλαμβάνουν αντίγραφα: α) Της υποβρύχιας διασκόπησης (GEOTECH/ Βυθομετρική Αποτύπωση, Γεωφυσικές εργασίες), β) Της Τεχνικής Έκθεσης της υποθαλάσσιας επιθεώρησης- διασκόπησης με υποβρύχιο τηλεκατευθυνόμενο όχημα (R.O.V), γ) Του τεύχους Τεχνικής Περιγραφής της προμελέτης: «Ανάδειξη του Κονώνειου τείχους και του Ταφικού Μνημείου Θεμιστοκλή», στο πλαίσιο του έργου «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α)», δ) Των Αναφορών εποπτείας των εκπροσώπων της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων και ε) Το βιντεοσκοπημένο υλικό της υποθαλάσσιας επιθεώρησης- διασκόπησης με υποβρύχιο τηλεκατευθυνόμενο όχημα (R.O.V).

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΜΤΕ
3. ΓΔΑΠΚ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΕΦΑ Πειραιώς και Νήσων
6. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
7. ΥΝΜΤΕ Αττικής
8. ΔΔΕΑΜ